

MIESTO

Laikraštis

Apie tai, kas svarbiausia ir aktualiausia Marijampolės žmonėms

2024 m. birželio 6 d., ketvirtadienis, Nr. 20 (1836) / ML

Vaikų dienos centrui „Suvalkijos saulytės“ – 4-eri: „Kokia laimė, kad mes svajojome garsiai“

Laura Anelauskaitė-Jakštienė

Saulė – tai dieviškos šviesos simbolis, nuo neatmenamų laikų simbolizuojantis gyvybinę energiją, amžiną kaitą ir harmoniją. Marijampolėje veikiančio vaikų dienos centro „Suvalkijos saulytės“ pavadinimas išties simbolinis. Jau ketverius metus savo šviesą skleidžiančios vaikų dienos centro įkūrėjos pasakoja apie tai, kaip viskas prasidėjo ir kaip „Suvalkijos saulytės“ sekasi šviesti šiandien.

Idėja įkurti centrą kilo susilaukus ypatingų vaikų

Minčių įkurti vaikų dienos centrą vaikams su negalia Sigita Barišauskienei ir Ingridai Januškienei kilo maždaug prieš 10 metų, kai pačios susilaukė ypatingų vaikučių.

Tuo metu Sigita Barišauskienė susilaukė sūnelio, o dar po metų Ingrida Januškienė susilaukė dukrelės. Abiems vaikams iš karto po gimimo buvo įtariamas Dauno sindromas, kuris vėliau buvo patvirtintas tyrimais.

„Dauno sindromas yra dažniausiai pasitaikantis genetinis sutrikimas, kurį nulemia 21 chromosomos trisomija,“ – pasakoja moterys. Tai sutrikdo raidą, pažinimo funkcijas, vaikučiai yra specifinės išvaizdos, turi širdies ydų ir kitų sutrikimų.

„Per pirmuosius gyvenimo metus vaikams ne kartą buvo iškilęs rimtas pavojus gyvybei, jie patyrė po keletą sudėtingų operacijų. Tačiau mes pačios įsitikinome – ir gydytojai tai patvirtino, – kad šie vaikai labiau, nei kas kitas, „kabinasi“ į gyvenimą, greičiau atsistato po sudėtingų ligų ir operacijų, nes jie ateina į šį pasaulį turėdami misiją,“ – skausminga patirtimi dalijasi moterys ir sako, kad iš karto suprato, jog toks vaikelis yra didelis iššūkis ne tik tėvams, bet ir mokytojams bei specialistams, kuriems taip pat reikia įgyti spe-

cifinių žinių tam, kad atrastų skirtingą kelią į jų pasaulį.

Vaikai augo ir, nuolat ieškomos specialistų bei jiems pritaikytos aplinkos, pašnekovės suprato liūdną tiesą: vaikams su negalia pritaikyti centrai įsikūrę tik didžiuosiuose miestuose.

„Tuo metu užimtumo, vasaros stovyklų, meninių ar sporto užsiėmimų Marijampolėje tokiems vaikams tiesiog nebuvo. Mūsų, kaip mamų, svajonė buvo, jog ir mūsų mieste būtų puiku turėti platesnį paslaugų spektrą ypatingiems vaikams, suteikiant galimybę jiems integruotis į visuomenę, nepamirštant pagalbos ir visai šeimai,“ – pasakoja straipsnio herojės.

Visuomenės palaikymas buvo netikėtas

Šiandien Sigita Barišauskienė ir Ingrida Januškienė džiaugiasi, kad nepabijoję žengti žingsnio svajonės link ir įkurti asociaciją „Suvalkijos saulytės“, vienijančią šeimas, auginančias vaikučius, turinčius Dauno sindromą. O ir parama bei visuomenės palaikymas buvo kiek netikėtas.

„Nuo tos dienos visi pokyčiai pradėjo vykti žaibo greičiu. Marijampolės savivaldybės administracija nedvejodama skyrė patalpas vaikų dienos centro steigimui. Likimas išties buvo palankus, nes kartu su Visuomenės ir verslo plėtros institutu parašytas projektas ES finansavimui gauti buvo puikiai įvertintas. Finansavimas gautas. Prasidėjo centro įrengimo darbai ir net dviejų projektų – „Mūsų saulytės“ bei „Aktyvus pasaulis“ – įgyvendinimas. Buvo puikiai įrengtas 4 atskiras patalpas turintis vaikų dienos centras kartu su sensorikos kambariu bei sporto sale. Vyko ergoterapijos, logopedo, sporto, meniniai ir kūrybiniai užsiėmimai, vaikams buvo organizuojamos terapijos su žirgais bei daug kelionių,“ – pasakoja centro įkūrėjos.

Netrukus vaikų su negalia dienos centro svarbą leido suprasti ir labai greitai užsipildančios vietos. Kiti tėvai taip pat buvo pasigedę kokybiško užimtumo savo vaikams.

Šiandien mamos pajuokauja: „Kokia laimė, kad mes svajojome garsiai“.

„Tikra palaima, kad savo kelyje sutikome bendraminčių, puikių savanorių, kurie tikėjo mūsų idėja ir padėjo mums

Istaigos nuotr.

įgyvendinti šį pilotinį projektą. Kartu su dienos centro atsiradimu tarsi pajudėjo ledai ir Marijampolėje ėmė rasti vis daugiau ir įvairesnių paslaugų vaikams su negalia,“ – pasakoja Sigita Barišauskienė ir Ingrida Januškienė.

Centro kelias – ne vien rožėm klotas

„Suvalkijos saulytės“, švęsdamos ketvirtąjį gimtadienį, džiaugiasi vaikų dienos centre jau gerokai užtelėjusiais vaikais – čia jie jaučiasi puikiai, per savaitgalį vieni kitų pasiilgsta.

„Tėvai mumis pasitiki ir tai yra didžiausias atlygis ir įrodymas, kad šis centras išties reikalingas. Džiugu, kad ir visuomenė per šiuos metus tapo labiau tolerantiška kitokiems vaikams. Žmonės jau priprato matyti tokius vaikus bendrojo ugdymo mokyklose ir viešose erdvėse,“ – kalba dienos centro įkūrėjos.

Vis dėlto, sakyti, kad asociacijos kelias buvo vien tik rožėm klotas, sunku. Darbas su ypatingais vaikais nėra lengvas.

„Dažnai vaikai sunkiai kalba, jiems sunku išreikšti savo poreikius ir jausmus. Prie kiekvieno vaiko yra skirtingas priėjimas bei nuraminimo būdas, vieno recepto visiems nėra. Todėl dienos centre didelis dėmesys skiriamas individualios priežiūros darbuotojams, socialiniams darbuotojams ir jų kompetencijų stiprinimui. Pasitaiko sutikti labai gerų ir diplomuotų specialistų, tačiau, neturėdami tokių asmeninių savybių, kaip atjauta silpniesiems, kantrybė bei jautrumas, jie dirbti su vaikais negalėjo,“ – patirtimi dalijasi moterys bei priduria, kad į savo įstaigą mielai priima socialinio darbo, ikimokyklinio ugdymo padėjėjus bei kitų specialybių studentus, savanorius.

Tęsinys 2 psl.

Šiame numeryje skaitykite:

2 psl.

Marijampolės mokytojų seminarijos pastato istorija

Šiais metais sukanka šimtas metų, kai Marijampolėje buvo pradėta statyti mokytojų seminarija (dabar Meno mokykla). Prisiminkime šio ir kaimyninio pastato istoriją.

3 psl.

Marijampolės trečiojo amžiaus universitetas plečia europinę patirtį

Marijampolės trečiojo amžiaus universitetas (TAU) baigia devynioliktuosius savo gyvavimo metus. Šiais mokslo metais Marijampolės TAU lanko 691 Marijampolės miesto ir regiono gyventojas.

5 psl.

Klausiame politikų. Kaip vertinate praėjusiais metais savi-valdybėje nuveiktus darbus?

Katės Marijampolėje – ne tik gražus simbolis

Į Miesto laikraščio redakciją kreipėsi marijampolietis Vytautas GAULIA. Vyras pasakoja, kad Narto gyvenamųjų namų kvartale siaučia sulaukėjusios katės.

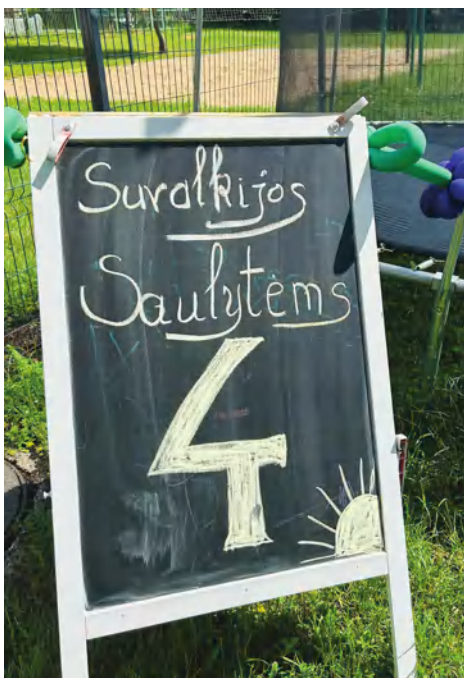
6 psl.

Marijampolės svečiai: „Gatvės piešiniai keičia miesto veidą, o tokios lauko galerijos nei vienas miestas neturi“

Vilnietė Dalia KLIMONYTĖ Marijampolėje – neretas svečias. Iš Lietuvos sostinės į Sūduvos sostinę Dalią traukia gatvės menas, kuriuo Marijampolė tikrai gali pasigirti.

Internetinis portalas

Istaigos nuotr.

Vaikų dienos centrui „Suvalkijos saulytės“ – 4-eri: „Kokia laimė, kad mes svajojome garsiai“

Atkelta iš 1 psl.

Dienos centras yra akredituota socialines paslaugas teikianti įstaiga, finansuojama valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšomis, todėl vaikams dienos centro lankymas nieko nekainuoja. Čia vaikai renkami nuo 12 iki 17 valandos, jie čia gauna nemokamą maitinimą bei įvairias užimtumo bei sveikatinimo paslaugas. Šiuo metu centrą lanko 19 vaikų, iš kurių yra keletas įprastos raidos vaikų, kiti turi Dauno sindromą, autizmo spektro sutrikimų bei kitų negalių. Vaikų amžius – 6–18 metų.

„Deja, vaikų, kuriems reikalingos labai specifinės slaugytojo paslaugos, priimti galimybės kol kas nėra,“ – apgailestauja asociacijos „Suvalkijos saulytės“ įkūrėjos ir primena, kad norint užrašyti vaikučius dienos centro lankymui, reiktų dienos centre pasiteirauti apie tuo metu esančias laisvas vietas, po to kreiptis į Marijampolės miesto socialinių paslaugų skyrių bei užpildyti prašymą paslaugai gauti.

„Norėtume perduoti skaitytojams žinutę, kad sutikę vaiką ar suaugusį žmogų su negalia, nesistengtumėte elg-

tis su jais kaip nors ypatingai. Pasiūlykite savo pagalbą tik tada, kai matote, kad tikrai to reikia, labiau sudarydami sąlygas, kad visus veiksmus jie atliktų savarankiškai. Nerūšiuokime ir neškirstykite. Pasaulis margas – priimkime jį visoki! – kviečia vaikų dienos centro „Suvalkijos saulytės“ įkūrėjos.

„Suvalkijos saulytės“ gražaus gimtadienio proga belieka palinkėti su kiekvienais metais šviesti tik dar šačiau ir toliau skleisti šilumą. Pasauliui dabar labai reikia svajotojų ir stebukladarių.

Įstaigos nuotr.

„Mums smagu, kai mes kartu“

Bendrystė – didelė jėga, kuri suburia, suvienija ir sutelkia bendram tikslui. Marijampolės „Žiburėlio“ mokykloje-daugiafunkciame centre gegužės 29 d. šurmuliavo bendruomenės šventė, sukvietsi ugdytinius, tėvelius, mokytojus ir svečius. Šventės metu visus džiugino Marijampolės meno mokyklos pučiamųjų orkestro (vad. A. Pučinskas), solistės Neringos Nekrašiūtės ir gyvos elektronikos atlikėjo Dariaus Klišio su mokiniu Viliumi koncertas.

Prie pučiamųjų orkestro prisijungė ir patys mažiausi darželio ugdytiniai, kurie įvairiais ritminiais instrumen-

Įstaigos nuotr.

tais pritarė Neringos Nekrašiūtės atliekamai dainelei „Vabaliukas Jonas“. Teigiamų emocijų mokiniams suteikė pažintis su pučiamaisiais instrumentais, dainų ir elektroninės muzikos skambesys bei grojimas ir šokis pagal muzikos ritmą.

Po koncerto vaikų laukė įvairios pramogos: balionų magija, menų dirbtuvėlės, linksmieji burbulai, spalvoti veidukai, visagalis ritmas, susitikimas su kaniterapijos šuniukais Tilda ir Mažyliu. Buvo pasodinta obelėlė naujame įstaigos sodelyje.

Įstaigos nuotr.

Džiaugiamės, kad šventėje dalyvavo didelis būrys tėvelių, šeimų su jaunesniais broliukais ir sesutėmis. Dėkojame Marijampolės savivaldybei už skirtas

lėšas įvairiems projektams, jų dėka galime suteikti vaikams džiaugsmo, išpūdžių ir ilgam išliekančių gerų emocijų.

Įstaigos informacija

Marijampolės mokytojų seminarijos pastato istorija

Benjaminas Mašalaitis

Šiais metais sukanka šimtas metų, kai Marijampolėje buvo pradėta statyti mokytojų seminarija (dabar Meno mokykla). Prisiminkime šio ir kaimyninio pastato istoriją.

1911 m. pabaigoje (matyt, pagal apskrities architekto A. Sventkovskio projektą) pastatyta karininkų ramovė pirmaisiais Nepriklausomos Lietuvos metais buvo perduota naujai įkurtai mokytojų seminarijai. Apie ką tik pastatytus neoklasicistinius „plytų stiliaus“ rūmus 1912 m. spauda rašė: „Marijampolės „Žiburio“ centro valdyba apžiūrėjo keletą tinkamų namų ir radusi geriausiai naujai pastatytą kariškąjį kličubą, dabar visiškai liuosą, padavė prašymą į karės Ministeriją, kad jinai tuos namus perduotų mūsų draugijai. 1 vasario 1912 m. Nr.1983 gavome atsakymą iš Peterburgo Vyriausiosios Inžinierių valdybos, jogiai prašymas perduoti Žiburio centro valdybai 111 Dono pėstininkų oficerių susirinkimo namus negali būti užganėdintas, dėl to, kad tie namai reikalingi Karės žinybai“. Deja, karininkai taip ir nesuspėjo pastate įsikurti iki Pirmojo pasaulinio karo.

Po karo nebuvo tikslinga nedideliose Veiveriuose atkurti mokytojų seminariją, todėl 1919 m. spalio 8 d. buvo atidaryta Marijampolės mokytojų seminarija; ji ir įsikūrė aukščiau paminėtam romantiškų formų pastate. Tiesa, jį įrenginėjo palaiapsniui, todėl mokslai vyko ir netoli stovėjusiuose žydo B. Esso namuose.

Pirmuoju direktoriumi tapo Antanas Daniliauskas, antruoju – kunigas Pijus Dambrauskas, trečiuoju – Feliksas Treigys. Vykdamas Žemės reformą, seminarijai iš Kvietiško dvaro paskirta 10 ha žemės. Švietimo ministerija, išigijusi žemės sklypą, ėmėsi statyti rūmus. Šių darbų pradžios istorija yra labai paini, apipinta išgalvotomis ar nepatikimomis istorijomis.

Pamatus pašventino 1924 m. rugsėjo 15 d., tačiau darbai strigo. Beveik visur copy-paste principu teigiama, kad 1925 m. projektą paruošė inžinierius Juozas Dragašius. Vargu, ar galėjo pirmiau nuliėti pamatus, o tik po to projektuoti. Abejonių kelia ir J. Dragašiaus galimybės ruošti, o ypač pasirašyti projekte – tais metais buvęs fizikos mokytojas pradėjo studijuoti Kauno universitete. Na, ir visai pasaka kvepia aiškinimas apie rūmų kopijavimą nuo kažkokio užsienietiško „dvaro“. Taigi, ir šiandien nėra aišku, kas projektavo šiuos gražius rūmus.

Vis tik 1925 m. tikrai pradėta statyti dviejų aukštų santūraus neoklasicistinio stiliaus rūmus, o statybos darbai baigti 1926 m. Tiesa, dar ir 1928 m., švenčiant valstybės atkūrimo dešimtmetį, stovėjo grubus netinkuotas statinys su keliais „negyvais“ langais.

Marijampolės mokytojų seminarija

Autoriaus asmeninio archyvo nuotr.

Pirmieji seminaristai čia mokytis pradėjo tik 1927 metais; kasmet „įsivindavo“ vis naujas rūmų erdves. Iš tų laikų aktų salėje išliko šviestuvai ir kai kurie dekoratyviniai elementai. Paminėtina labai išraiškinga fasado lodžija. Šoniniai fasadai turi eklektikos elementų. Polangiai puošti baliustradomis.

Tuomet į mažesnį pastatą perkelta pavyzdinė pradžios mokykla, kurioje praktiškai atlikdavo seminarijos auklėtiniai. Erdvėje priešais šiuos rūmus vykdavo moksleivių dainų šventės, sportinės rikiuotės ir kitokios pramogos.

1929 m. direktoriaus F. Treigio iniciatyva buvo sukultūrintos Jevonio parkantės, pastatytas „Meilės“ tiltelis, pasodinti būsimo parko medžiai ir įrengta didelė sporto aikštė (ji baigta 1930 m.). Kai kuriuos dekoratyvinius augalus atsivežė net iš Prancūzijos.

Seminarija užėmė net 6 ha plotą. 1936 m. birželio 21 d. seminariją uždarė ir jos vietoje ėmė funkcionuoti Rygiškių Jono mergaičių gimnazija, čia darbą pradėjusi dar 1934 m. Vėliau vėl mėginta atkurti mokytojų seminariją...

Pokario metais romantišką vaizdą sugadino sovietų karių kapinės ir griozdiškas paminklas, pridengęs mažuosius rūmus. Vėliau prie didžiųjų rūmų prilipdė naują baltų plytų statinį. Dėstytojai jį vadino „baltu balnu ant karvės“. Kapinių paminklo atsikratėme, bet „balnas“ liko...

Vertingas yra Jevonio upelio perkirstas parkas. Išliko nemažai nuotraukų ir atvirukų, kuriuose įamžinti šie statiniai ir parkas.

Sovietmečiu čia veikė pedagoginė mokykla, nuo 2001 m. – kolegija, o dabar – meniškai lavinami moksleiviai.

Vasara – pats infrastruktūros darbų bumas. Kokie projektai Marijampolės savivaldybėje bus įgyvendinti artimiausiu metu?

Finišavo jau trečiasis bendruomenių iniciatyvų konkursas „Kurk Marijampolei“. Bendruomenės ir šiais metais aktyviai siūlė savo sugalvotas idėjas, kaip būtų galima pagerinti viešąsias erdves Marijampolės savivaldybės teritorijoje.

Plačiau apie iniciatyvas, sulaukusias daugiausiai gyventojų balsų, bei kitus savivaldybės infrastruktūros gerinimo projektus pasakoja Marijampolės savivaldybės administracijos direktorius Karolis PODLSKIS.

Šiomet jau trečią kartą vyko nemažai populiarumo sulaukiantis konkursas „Kurk Marijampolei“. Kasmet gyventojai teikia siūlymus ir savo idėjas, kaip galima pagerinti savivaldybės viešąsias erdves, ir vėliau balsuoja už labiausiai patikusius siūlymus. Ar šiemetiniai laimėtojai pradžiugino ir galbūt kažkuo nustebino?

Šiomet sulaukėme ir gyventojų balsavimui pateikėme 8 idėjų pasiūlymus, iš kurių 6 pasiekė finišą. Skaičiuojame, kad įgyvendinti šias šešias idėjas prireiks apie 190 tūkst. eurų. Labai džiaugiuosi, kad išliko puiki pusiausvyra – 3 idėjos bus įgyvendintos kaimiškosiose seniūnijose, kitos 3 – miesto teritorijoje. Matyti, kad kaimiškųjų seniūnijų gyventojai nori savo gyvenamojoje aplinkoje turėti renginių zonas, vaikų žaidimo aikštes, poilsio infrastruktūros elementus, o mieste žmonėms norisi dar daugiau pramogų.

Pavyzdžiui, Gavaltuvos kaime bus gerinama infrastruktūra prie kaimo tvenkinio, tvarkomas paplūdimys, įrengiamas pontoninis tiltelis, statomos pavėsinės, šašlykinės. Padovinio kaime bus įrengiama laisvalaikio erdvė su vaikų žaidimų aikšte ir lauko treniruokliais. Daukšių miestelyje atsirastų renginių ir laisvalaikio vieta su apšvietimu, sūpuoklėmis, suoleliais, želdynais. Santarvės parke bus gilinamas tvenkinys, valoma pakrantė ir įrengiamas tiltelis. O miesto centre gyventojai aktyviai balsavo už interaktyvių pramogų zonų įrengimą Paešupio ir Vytauto Didžiojo parkuose. Daug populiarumo sulaukė ir idėja „Vasaros gaiva“. Tai vandens dulksnos sistemos, kurios maloniai vėsins praeivius, keliaujančius centrine aikšte ar leidžiančius laiką prie „skate“ parko.

Iš tiesų, vasara jau čia pat ir, jeigu bus tokių karštų dienų kaip praėjusiais metais, vandens dulksna tikrai pravers. Tačiau ne mažiau norisi leisti laiką prie vandens telkinių gražiose vietose. Viena tokių – Marių parko sala, kuri šiuo metu vis dar atnaujinama. Ar dar daug darbų liko?

Dažniausiai viskas užtrunka ilgiau, nei atrodo pradžioje, tačiau jau esame numatę, kad šio projekto pabaigą skelbsime ir apžiūrėti salą visus kviesime birželio pabaigoje. Tikimės, kad planai nepasikeis ir neatsiras nenumatytų aplinkybių. Be abejo, ši vieta tikrai nebus tokia reprezentacinė kaip mūsų Poezijos parkas, bet lankytojams bus tikrai patogiau, nei buvo iki šiol. Tiesiame vingiuotus pėsčiųjų ir dviračių takelius, įrengiame apšvietimą, kad jauku būtų ir tamsiu paros metu, įrengiame pikniko zonas, vaikų žaidimo aikštelę. Atsirastų ir platus smėlėtas paplūdimys, lauko terasos, suoleliai, WC, gėlo vandens gręžinys. Kad būtų smagu pramogauti – atnaujiname paplūdimio tinklinio aikštyną, bus ir paplūdimio futbolo aikštelė. Taip pat prie kranto jau tvirtinama plūduriuojanti medinė sala, kuri tikrai suteiks papildomo žavesio.

Šiltasis metų laikas – pats infrastruktūros darbų bumas. Žinome, kad planuose yra labai daug darbų ir didelių projektų, o kokie darbai vyksta dabar?

Šiuo metu vyksta ilgai lauktas Vasaros gatvės atnaujinimas. Tai sudėtingas projektas, nes ne tik atnaujinama kelio danga, bet ir tiesiamas pėsčiųjų-dviračių takas, atnaujinamas ir įrengiamas apšvietimas. Šia gatve per parą pravažiuoja apie 10 tūkst. automobilių, tad gatvėje eismas

yra itin intensyvus, be to, ji tarnauja kaip miesto aplinkkelis sunkiasvoriui transportui. Visai neseniai ir labai greitai buvo atnaujinta Nidos gatvė, kuri buvo tikrai prastos būklės. K. Būgos gatvėje jau baigiamas įrengti šaligatvis, darbai vyksta ir Mokyklos gatvėje Mokolų kaime. Aišku, šios gatvės remontą finansuoja „Via Lietuva“. Žinodami, kad jie yra numatę ir pėsčiųjų-dviračių taką iki pat Šunskų miestelio kapinių, tačiau neplanuoja jo tiesti per „Via Baltica“ magistralę, mes skyrėme biudžeto lėšų, kad tai būtų padaryta mūsų žmonių patogumui.

Neseniai Tursučių kaime buvo atnaujinta Užtvankos gatvės žvyro danga ir intensyviai vyksta automobilių aikštelių prie daugiabučių namų atnaujinimo ir rekonstrukcijos darbai. Šiais metais bus atnaujinta 13 aikštelių, 5 iš jų darbai jau vyksta.

Atnaujiname ir suolelius centriniame miesto dalyje, vyksta pirkimo procedūros vaikų žaidimo aikštelių atnaujinimui mūsų parkuose.

Teko girdėti, kad vyksta pasikeitimų ir vandentvarkos srityje. Kurių vietovių gyventojai sulauks gerų žinių?

Taip, UAB „Sūduvos vandenys“ ruošiasi įgyvendinti didelį projektą nuotekų ir vandens tiekimo tinklų vystymo srityje. Šis projektas pagerins gyventojų buitį, o darbai bus atliekami Valavičių, Smilgių, Daukšių, Gavaltuvos, Balsupių, Meškučių, Igliaukos, Netičkampio ir Padovinio gyvenvietėse. UAB „Sūduvos vandenys“ darbuotojai nuo gegužės iki rugsėjo mėn. lankys minėtų gyvenviečių gyventojus, siekdami sudaryti preliminarį sutartį dėl prisijungimo prie pastatytų nuotekų surinkimo ar geriamojo vandens tiekimo tinklų ir gauti centralizuotas nuotekų tvarkymo ir (ar) geriamojo vandens tiekimo paslaugas. Preliminarių sutarčių sudarymas yra būtina sąlyga projekto finansavimui ir vykdymui, tad kviečiu gyventojus pasinaudoti šia galimybe. Jeigu norinčių prisijungti prie centralizuotų vandentvarkos tinklų gyventojų skaičius bus

Marijampolės savivaldybės administracijos direktorius Karolis Podolskis

nepakankamas, tokiu atveju toje gyvenvietėje nebus tiesiami tinklai.

Marijampolės mieste beveik visos gatvės apšviestos energiją taupančiais šviestuvais, tačiau pasigirsta gyventojų kalbų, kad kai kurie apskritai savo gatvėse neturi nei vieno šviestuvo. Ar planuojate kaip nors spręsti šį klausimą?

Beveik trečdalyje miesto veikia nauji šviestuvai, kurie tikrai sutaupo daug elektros energijos. Kaimiškosiose vietovėse, kur tik galėjome, pakeitėme senuosius šviestuvus naujais LED, bet taip, iš tiesų – yra nemažai vietų, kur gyventojai neturi nei seno, nei naujo šviestuvo, ir sutinkame, kad tokią problemą reikia spręsti, tad ėmėmės veiksmų. Surinkome gyventojų prašymus, padarėme pakankamai ilgą sąrašą ir dabar pradėjome apšvietimo projektavimo darbus 11-oje gatvių Kumelionių, Igliaukos, Liepynų, Liucinavo, Rudžių, Tarpučių kaimuose, Sasnavos miestelyje bei sodų bendrijų „Papartis“ ir „Ramunė“ pagrindinėse gatvėse. Turėdami projektus, palaipsniui pamažu galėsime pradėti apšvietimo įrengimo darbus.

Marijampolės savivaldybės administracijos informacija

Užsakytas turinys

Marijampolės trečiojo amžiaus universitetas plečia europinę patirtį

Marijampolės trečiojo amžiaus universitetas (TAU) baigia devynioliktuosius savo gyvavimo metus. Šiais mokslo metais Marijampolės TAU lanko 691 Marijampolės miesto ir regiono gyventojas. TAU jau įgyvendino du Erasmus+ programos projektus, draugauja su Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija. Per keletą metų stažuotėse užsienyje pabuvojo beveik visi fakultetų dekanai ir meno kolektyvų vadovai, nemažai seniūnų.

Projekte „Mokant kitus reikia mokytis pačiam“ dekanai ir būrelių vadovai mokėsi „Psichikos sveikatos ir gerovės kūrimo“ kursuose Kroatijoje bei stebėjo darbą Airijoje ir Prancūzijoje. Stažuotėse metu dalyviai lankėsi Trečiojo amžiaus universitetuose, susipažino su senjorų mokymusi, sąlygomis. Pastebėjome labai daug panašumų su mūsų universitetu.

Kitas stažuotėse tikslas buvo pažinti užsienio šalių kultūrą, istoriją, tradicijas. Projekto dalyviai lankė istorinius ir kultūros paminklus Kroatijos mieste Splite, Airijos sostinėje Dubline, Prancūzijos regione Burgundijoje. Pamatyta daug architektūros šedevrų, susipažinta su garsių rašytojų gyvenimu (vien tik pamatyti pirmąjį Džeimso Džoiso „Uliso“ leidinį ko verta!), susipažinta su šalių muzika, šokiais, nacionaliniais patiekalais. Tad po kelionių dalyviai turi perteikti savo patirtį TAU bendruomenei.

Jau įgyvendintas psichologinių edukacinių mokymų ciklas, planuose – kelionės dviračiais su prancūziško sūrio degustacija, kultūros vakaronė, skambant aplankytojų šalių dainoms, ir kiti renginiai.

2024-2025 mokslo metais bus vykdomas naujas projektas, kurio metu Erasmus programa suteikia galimybę stažuotis užsienyje besimokantiems, t. y. universiteto studentams. Tad ruošiamės semtis patirties Graikijoje, Ispanijoje, Kipre, Lenkijoje ir Serbijoje.

Įgytos patirtys praturtino kiekvieną projekto dalyvį, kuris savo tolimesniame darbe stengsis panaudoti naujai įgytas žinias tobulinant Marijampolės TAU veiklą.

Marijampolės TAU projektų vadovė Lilija Zableckienė

Užsakytas turinys

Stazuotės akimirka

TAU nuotr.

Kokias naudas Marijampolei atneš vėjo elektrinių parkas?

€ 113 tūkst. Eur per metus **BENDRUOMENIŲ MOKESTIS** tiesiai gyventojams į sąskaitas

Pagal įstatymą dalis gautų pinigų iš vėjo elektrinėse pagamintos ir parduotos elektros energijos skiriama bendruomenių fondams. Pagal nuo šių metų sausio mėn. įsigaliojusį LR Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pakeitimą:

- 85 proc. šio mokesčio gali būti skiriami renovuoti darželiams bei mokykloms, tvarkyti keliams, nutiesti takelius, apšvietimui bei kitai infrastruktūrai gerinti, teritorijoje esančioje per 5 km nuo vėjo jėgainės.
- Likę 15 proc. pasieks tiesiogiai gyventojų, gyvenančių ne didesniu kaip 5 km atstumu nuo vėjo elektrinės, sąskaitas.

Tad kokių įplaukų gali tikėtis arčiausiai gyvenantys gyventojai Marijampolėje?

Viena elektrinė – 25 200 Eur per metus iš viso

Iš jų – 15 proc. arba 3780 Eur per metus – tiesiogiai gyventojams nuo vienos elektrinės

Iš viso – 30 elektrinių arba 113 400 Eur per metus tiesiogiai gyventojams

Už vieną elektrinę, gaminančią 7,5 MW elektros, vystytojas sumokės 25 200 Eur per metus, 15 proc. sumos, kas yra **3780 Eur, bus skiriama tiesiogiai gyventojams**, gyvenantiems 5 km spinduliu nuo elektrinės. Jei šio spindulio teritorijoje bus daugiau elektrinių, suma didės.

845 tūkst. Eur per metus **NEKILNOJAMOJO TURTO** mokesčio į Marijampolės savivaldybės biudžetą

Vėjo parkai į savivaldybės biudžetą kasmet moka nekilnojamojo turto (NT) mokestį.

Vienos vėjo elektrinės NT vertė 1,409 mln. Eur (pagal Registrų centro duomenis).

2 proc. (galiojantis NT mokesčio tarifas) sudaro 28 180 Eur mokesčio per metus už vieną elektrinę.

Marijampolės savivaldybėje planuojama 30 vėjo elektrinių, tad **845 400 Eur per metus NT mokesčio į Marijampolės savivaldybės biudžetą.**

SUTVARKYTI 15 KM KELIŲ: tvarkomi ir stiprinami keliai aplink vėjo elektrines

Vėjo elektrinių statybų metu turbinas statanti bendrovė sutvarko lauko keliukus bei privažiavimus, kurie paprastai dėl jais važiuojančių traktorių ir kombainų būna prastos kokybės.

Infrastruktūra yra tvarkoma vėjo jėgainės statybų metu: stiprinami, remontuojami lauko keliukai, kuriais važinėja ūkininkų technika tam, kad galėtų privažiuoti vėjo jėgainės aptarnaujantis transportas. Kartais tokie keliukai iš tikrųjų būna labai blogos būklės ir toks infrastruktūros gerinimas palengvina ūkininkų darbą.

Vystytojo paskirtos **KOMPENSACIJOS ARČIAUSIAI GYVENANTIEMS GYVENTOJAMS: 100 Eur už hektarą**

Visų sklypų ar sklypo dalių, esančių 350 metrų spindulio zonoje nuo vėjo elektrinės, savininkams (ir fiziniams asmenims, ir juridiniams asmenims bei žemės ūkio bendrovėms) bus mokama po 100 eurų už hektarą kasmetinės kompensacijos.

Ši vienos elektrinės zona sudaro 38,5 ha, todėl jame nuo vienos elektrinės gyventojams, žemės ūkio bendrovėms bus išmokama 3850 Eur kompensacijų per metus. Planuojama 30 vėjo elektrinių, tad per metus kompensacijų bus išmokama apie 115 500 Eur.

Šios kompensacijos bus periodiškai mokamos nuo vėjo elektrinės veikimo pradžios iki tol, kol numatyta elektrinė baigs savo darbą ir bus demontuota. Pabrėžiame, kad elektrinės stovės ant jau suderintų ir išnuomotų sklypų. Vystytojas su žmonėmis susisieks dėl kompensacijų nustačius tiksliai elektrinių vietas, įvykdžius poveikio aplinkai vertinimą bei gavus jų statybų leidimus.

⚡ **Pigesnė arba nemokama elektra**

- Visą vėjo parko eksploatacijos laikotarpį pagal nutolusio gaminančio vartotojo schemą už **lengvatinį 8 ct/kWh be PVM bus suteikta ne mažiau kaip 5.000.000 kWh elektros energijos Savivaldybės nurodytoms organizacijoms.**
- Visą vėjo parko eksploatacijos laikotarpį pagal nutolusio gaminančio vartotojo schemą neatlygintinai bus suteikta **ne mažiau kaip 2000 kWh elektros energijos per metus Savivaldybės gyventojams**, kurie nuo artimiausios vėjo jėgainės yra atitolę ne toliau negu 4 stiebų (668 metrų) atstumu.
- Visą vėjo parko eksploatacijos laikotarpį pagal nutolusio gaminančio vartotojo schemą už **lengvatinį 8 ct/kWh be PVM tarifą bus suteikta ne mažiau kaip 2000 kWh elektros energijos per metus Savivaldybės gyventojams**, kurie nuo artimiausios vėjo jėgainės yra nutolę tarp 4 stiebų (668 metrų) ir 1000 metrų atstumu.

⊕ **PAPILDOMOS NAUDOS**

- Projekto statybos vertė yra 300 mln. Eur, projekto vystytojas daliai statybos, infrastruktūros įrengimo darbų samdys vietines bendroves, kas teigiamai prisidės prie Marijampolės ekonomikos.
- Projektą vystyti planuojanti bendrovė Baraginėje jau pastatė sporto treniruoklių erdvę ir toliau savo lėšomis neatlygintinai ketina gerinti sporto infrastruktūrą vietos bendruomenėms.
- Vėjo elektrinių parkas prisidės prie Lietuvos energetinio nepriklausomumo didinimo, sumažins šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) išmetimą į atmosferą, prisidės prie elektros kainos mažėjimo bei stabilizavimo.

Naudos skaičiuotos, jei pastatomos 30 vėjo elektrinių

POLITIKŲ TRIBŪNA

Kaip vertinate praėjusiais metais savivaldybėje nuveiktus darbus?

Praeitame Tarybos posėdyje buvo patvirtinta Marijampolės savivaldybės 2023 m. veiklos ataskaita. Kaip vertinate praėjusiais metais savivaldybėje nuveiktus darbus?

Gediminas AKELAITIS
Krikščionių sąjunga

Viešos ataskaitos, nesvarbu kokio lygmens, savo turiniu turi tikslą informuoti apie atliktus gerus darbus, racionaliai panaudotus pinigus ir pasiektus rezultatus. Dažniausiai tai – ar valstybiniu, ar savivaldybės, ar organizacijos lygmeniu – yra pasigyrimo priemonė ir galimybė parodyti savo vadovavimo gabumus bei valdininkų įvaldytą propagandinį meną...

Vertinant ataskaitą, negalima pamiršti buvusio karantino, veiklų ribojimų, infliacijos, kainų šuolių, prekybinių ryšių nutrūkimo dėl sankcijų, valstybės vykdomos tarptautinės politikos ir t. t. Savivaldybė – tik ląstelė valstybės organizme ir visi veiksniai stipriau ar mažiau veikia mūsų „sveikatą“.

Vizualiai matome parkus, gėlynus, takus, bet pažiūrėjus po kojom ir ratais matome ir susidėvėjusias gatvių, kelių dangą, ir suvažinėtus „paskendusius“ kaimiškų vietovių tarybiniais laikais nutiestus žvyrkelius, pelkėjančius laukus, pievas, užžėlusius melioracijos griovius... Griūvančių tiltų, kaip kitose Lietuvos savivaldybėse, neturim, bet kaimuose pravažiavimai per melioracijos griovius, pralaidos jau reikalauja įvertinimo ir remontų.

Viską būtų galima atlikti ir geriau, ir kokybiškiau, jeigu Seimas, Vyriausybė turėtų ilgalaikį, normalų, civilizuotą požiūrį į regionus ir darbų nuoseklumą. Kad to nėra, mes matome nuo tarybinių laikų Vilniuje „stato“ nacionalinio futbolo stadiono pavyzdžiu.

Kaip Marijampolės miesto ir savivaldybės Tarybos narys nuo 1989 m. su pertraukomis iki šių dienų ataskaitą vertinu teigiamai. Darome maksimaliai pagal turimus finansus, sutarimą ir galimybes.

Kęstas SPŪDYS
Demokratų sąjunga „Vardan Lietuvos“

Savivaldybės vadovai tikrai daug lėšų nukreipia į matomus darbus (takus, gatves, parkus ir pan.), kuriuos „apdainuoja“ turtingas savivaldybės komunikacijos skyrius su išpūdinu 140 tūkst. eurų metams viešinimo biudžetu. Tokiu būdu nuolat siekiama kurti iliuziją, kad

būtent savivaldybės vadovai viską padarė, tuo pačiu, lyg netyčia, mokesčių mokėtojų pinigais reklamuojama ir socialdemokratų partija.

Kaip matome, net ir ataskaitoje siekiama pasigirti nuveiktais darbais, tačiau svarbu suprasti, kas už viską sumokėjo. Niekur nekalbama, bet viskas padaryta dirbančių marijampoliečių sumokėtų mokesčių pinigais. Nors tikrai daug investuota į miesto gražinimą, didžiausias klausimas: ar už daugiau nei 100 mln. žmonių į Marijampolės savivaldybės biudžetą sumokėtų eurų padaryta pakankamai?

Pasigilinus, kaip netaupomi „valdiški“ biudžeto pinigai, pavyzdžiui, jeigu perdažyti parko suoliuką išleidžiama daugiau, nei būtų išleista perkant naują, akivaizdu, kad su šimtamilijoniniu biudžetu Marijampolės savivaldybėje galima sukurti daug daugiau.

Paprastai kalbant:

– Ar gražus naujai perdažytas parko suoliukas? – Taip.

– Ar patys už tiek pirktume suoliuko nudažymo paslaugą? – Manau, ne.

Ir tai galioja praktiškai visiems nuveiktiems darbams.

Kęstutis TRĄŠKEVIČIUS
TS-LKD

Iš tiesų, 2023 metais Marijampolės savivaldybėje padaryta nemažai darbų įvairiose srityse, kuo tikrai reikėtų pasidžiaugti. Tačiau didžiausias prioritetas pernai, kaip ir anksčiau, buvo suteiktas materialiosioms investicijoms į infrastruktūrą (gatves, trinkeles, šviestuvus ir t. t.), mažiau dėmesio skiriant investicijoms į žmones ir jų poreikius, teisingam biudžeto lėšų paskirstymui.

Štai keletas pavyzdžių. Nors natūrali gyventojų kaita mirtingumui viršijant gimstamumo rodiklius savivaldybėje jau daugelį metų yra neigiama, mūsų savivaldybė ir 2023 m. neįvedė vadinamojo „kūdikio kraitelio“ atžalų susilaukusioms šeimoms, kai tai jau yra padarę apie 20 Lietuvos savivaldybių. Ši siūlymą jau 5 metai iš eilės teikia savivaldybės tarybos opozicija.

Pradinuko krepšelio programos lėšos pernai ir vėl buvo skiriamos tik savivaldybei pavaldžiose įstaigose besimokantiems mokiniams, eliminuojant Marijonų gimnazijos ir Šv. Cecilijos gimnazijos pradinių klasių mokinius, nors jų tėvai taip pat moka mokesčius į savivaldybės biudžetą.

Ir praeitais metais savivaldybėje nebuvo įvestas nemokamas viešasis transportas, nors tai jau yra padarę apie 20 Lietuvos savivaldybių, o Marijampolės savivaldybės taryboje šį klausimą jau keletą metų kelia Tarybos mažumos atstovai. Be to, mieste autobusų kursavimo dažnis yra labai retas – kas 1-2 valandas, todėl nedidina viešojo transporto patrauklumo ir neužtikrina vyresnio amžiaus žmonių poreikių. Nei elektroninis bilietas, nei informacinės švieslentės, nei atnaujintos stotelės nepaskatins darnaus judumo, jei reikiamo autobuso reikės laukti ilgiau kaip valandą, o jie nustos kursuoti darbo dienomis 18 val., savaitgaliais – iki pietų arba iš viso nevažiuos.

Tad nors 2023 metais savivaldybėje padaryta nemažai darbų, tačiau vis dar yra sisteminių problemų, kurios nebuvo sprendžiamos.

Kęstutis TUMELIS
LVŽS

Praėję metai iš tiesų buvo labai sunkūs.

Nekeičiu nuomonės, jog prisidengiant „optimizacijomis“ buvo tiesiog sukonzentruotas valdymas politiškai pavaldiems žmonėms. O ar tai bus geriau finansiškai? Didelis klausimas.

Nepaisant to, priimta ir labai daug gerų sprendimų: džiaugiuosi dėl futbolo arenos išpirkimo, džiaugiuosi dėl labai didelio Europos Sąjungos finansavimo įsisavinimo planų. Džiaugiuosi dėl Aušros g. tilto darbų pajudėjimo iš mirties taško.

Suprantama, jog visko padaryti per metus neįmanoma, tačiau visi labai stengiamės, jog mūsų miestas būtų pats geriausias.

Asmeniškai džiaugiuosi, jog tobulinamos verslo remimo priemonės, kurios padės kurti verslams Marijampolėje. Tikiuosi, jog ateinančiais metais finansavimas tik didės.

Katės Marijampolėje – ne tik gražus simbolis

Laura Anelauskaitė-Jakštienė

Į Miesto laikraščio redakciją kreipėsi marijampolietis Vytautas GAULIA. Vyras pasakoja, kad Narto gyvenamųjų namų kvartale siaučia sulaukėjusios katės.

„Čia gyvena ne tik daug žmonių – yra ir daug šunų bei kačių. Jų dar duoda ir miestas – atveža ir išmeta mūsų kvartale, Narte. Lyg vedžioja, o paskui sėda į mašiną ir nuvažiuoja. Ir viena tokia pagrindinė gatvė, į kurią atvežinėja, tai yra Dovinės gatvė,“ – pasakoja marijampolietis.

V. Gaulia atkreipia dėmesį, kad Dovinės gatvė yra kiek kitokia nei kitos gatvės. Ji – trikampės formos. Kadaise ten telkšojo balos, prūdai, o gyventojai susivežę žemės ir pasodinę apie 100 įvairių medžių.

„Tam kvartale iki Gedimino gatvės yra tokios dvi gatvės. Ten buvo apie 100 medžių, dabar likę apie 80. Tame skverelyje yra apie penkiolika inkilų. Ten anksčiau perėjo ir lakštingalos, ir kelių daug buvo, varnėnų, žvirblių ir kitų paukščių. Dabar paukščių smarkiai sumažėjo,“ – sako pašnekovas.

Dėl to V. Gaulia kaltina kates. Tos katės, pasak jo, sulaukėjusios, eina per kiemus, lipa į šiukšlių dėžes, ieškodamos maisto, kopija į inkilus ir drasko jauniklius, net voveriukus.

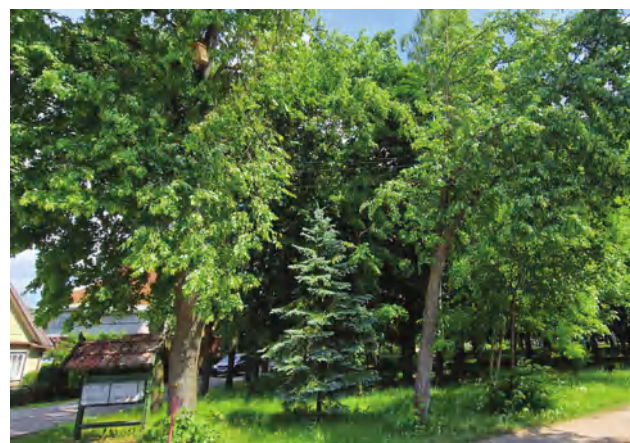
„Aš esu daug metų medžiotojas ir galiu ranką ant krūtinės uždėjęs pasakyti, kad katė yra didžiausias

Lietuvoj paukštelių naikintojas. Žinoma, jos daro ir gerą darbą – peles gauda, žiurkes ir pan., bet kartu naikina ir paukštukus, kai neranda ko, ėda varles,“ – pasakoja marijampolietis bei priduria, kad paukščių sumažėjo visame mieste.

Ypač nemaloniai V. Gaulia sutiko Sekminių rytą – rado sudraskytą karvelį keršulį.

„Jis apie 10 metų perėjo mano kieme. Aš kieme padaręs baseinėlį, į tą baseinėlį nuo stogo suleidžiu vandenį ir paukštukai, kurie ten aplink būna, geria. Mūsų skvere daug metų peri šarkos ir jos reguliuoja kitiems paukščiams priėjimą prie vandens. Tegul visi atkreipia dėmesį, ypač sausros metu – mieste sunku paukščiams rasti gerti. Ypač paukščiams vandens reikia per karščius, kai išsiperi vaikus,“ – pabrėžia pašnekovas.

Marijampolė vadinama kačių miestu. Pasakojama, kad miesto įkūrėja grafienė Pranciška Ščiukaitė-Butlerienė labai mylėjo ir globojo kates, tačiau V. Gaulia su šiuo faktu nesutinka: „Kaip man pasakojo vienas žmogus, kuris žino apie Lietuvos žvėris ir gyvulininkystę, katės, kai dar gyveno Butlerienė, buvo retas

Dovinės g. parkelis

Redakcijos nuotr.

dalykas,“ – teigia V. Gaulia, savo pasakojimu įrodydamas, kad katė gali būti ne tik gražus simbolis, bet ir negailestingas kenkėjas.

Rašytojas Antoine de Saint-Exupery rašė, jog tampa amžinai atsakingas už tuos, kuriuos prisijaukini...

„Laikykite tuos žvėriukus, bet nepamirškite jais ir pasirūpinti,“ – ragina marijampolietis V. Gaulia ir visiems skaitytojams primena sūduvių maldele: „Mylėk Viešpatį Dievą už viską labiausiai, savo artimą – kaip pats save, o tėvynę – už save labiau. Mylėkime savo miestą ir Sūduvą už save labiau.“

♦ Turite naujieną? ♦ Žinote apie svarbų įvykį? ♦ Pastebėjote įdomų reiškinį?
♦ O galbūt norite pasidalinti džiaugsmu, dėkingumu ar problema?

BENDRAUKIME!

Kartu dar plačiau atspindėsime bendruomenės gyvenimą, interesus ir skleisime žinių skirtingais sklaidos kanalais.

Tai, kas svarbu Jums, rūpi ir mums!

Susisiekiame: +370 679 51 451, redakcija@mmm.lt

(IŠ) UŽ MIESTO**Marijampolės svečiai: „Gatvės piešiniai keičia miesto veidą, o tokios lauko galerijos nei vienas miestas neturi“**

Gintarė Sabaliauskienė

Vilniėtė Dalia KLIMONYTĖ Marijampolėje – neretas svečias. Iš Lietuvos sostinės į Sūduvos sostinę Dalią traukia gatvės menas, kuriu Marijampolė tikrai gali pasigirti.

„Mane domina gatvės menas, o čia kasmet atsiranda naujų piešinių. Po pernai vasaros lauko galerijos atnaujinimo didžiausią išpūdį man padarė ekslibris J. Dailidės gatvėje – jautru, gražu, be galo išpūdinga. Taip pat, žinoma, – roboto darbas ant „Mercure“ viešbučio. Buvau mačiusi tik nuotraukose, bet gyvai – absoliučiai nuostabu! Dar – piešinys Marijampolės televizijos vidiniame kieme, taip pat – menininko

iš Ukrainos darbas. Galėčiau vardinti ir vardinti... O kur dar visas Kačių kiemelis, ypač žydint sakuroms – nuostabnio vaizdo nesu mačiusi. Visi darbai iš karto verčia šypsotis ir, be abejo, gyvai atrodo daug geriau nei nuotraukose“, – išpūdziais dalinasi Dalia.

Ne vieną Lietuvos miestą aplankiusi gatvės menu besidominti vilniėtė sako, kad nuostabu stebėti, kaip menininkų dėka miestai keičiasi: „Piešiniai kei-

Dalia Klimonytė

G. Sabaliauskienės nuotr.

čia miesto veidą, įneša daug spalvų. Ir Marijampolė, manau, kaip joks kitas miestas gali tuo džiaugtis, pasigirti ir pasididžiuoti.“

Dalia sako, kad keliauti per šalį ir ieškoti, apžiūrėti, gėrėtis gatvės piešiniais – jos gyvenimo būdas ir Lietuvoje tokių žmonių yra tikrai nemažai. Pati Dalia dažnai keliauja su bendramintėmis iš Vilniaus, Kauno, Trakų, Ukmergės.

„Tai suteikia labai daug gerų emocijų. Nors aš esu paprastas žmogus, bet mane visada domino menas. O menininkas, piešiantis ant miesto sienų, niekada nepieš bet ko ir bet kaip. Jis visada piešinį pritaikys prie aplinkos. Tokiu būdu šie gatvės piešiniai praturtina erdvę, kurioje jie kuriami, o kartu – ir patį

miestą. Suteikia spalvų ir mūsų, šiuo metu besimėgaujantiems, gyvenimams,“ – įsitikinusi keliautoja.

Dalia neslepia, kad Marijampolė savo lauko galerijos apimtimis tikrai stebina ir atrasti čia visada yra ką:

„Marijampolėje yra tiek daug piešinių! Ir labai įvairių. Nors, pavyzdžiui, Kaune taip pat esama labai daug ir įvairių gatvės piešinių, bet Marijampolė nėra tokia labai didelė, o piešinių itin gausu – faktas, kad nei vienas miestas tiek neturi.“

Gatvės piešinių Marijampolėje visai netrūkų bus dar daugiau. Lauko galeriją vėl papildys birželio 22 d. startuojantis vienuoliktasis Malonny simpoziumas.

Stasio Eidrigėvičiaus Exlibris Genutės Eidrigėvičiūtės

G. Sabaliauskienės nuotr.

Birželio 9 d. balsuok Europos Parlamento rinkimuose, kad kiti nenuspręstų už tave

Birželio 6-9 dienomis (Lietuvoje – birželio 9 d.) maždaug 373 milijonai balso teisę turinčių ES piliečių rinks naują Europos Parlamentą. Tai nėra antraeilės svarbos rinkimai – šis balsavimas lems artimiausių penkerių metų ES politines kryptis, vadovus, biudžetą ir derybų su naujomis narėmis, visų pirma – Ukraina, eiga.

Rudenį naujos sudėties Europos Parlamentas tvirtins vykdomąją ES valdžią – Europos Komisijos pirmininką bei eurokomisarų kabinetą. 2019-aisiais analogiškame balsavime dabartinė Komisijos pirmininkė Ursula von der Leyen buvo patvirtinta 9 europarlamentarų balsų persvara. Dažnai galima girdėti, kad 11 Lietuvoje išrinktų Europos Parlamento narių yra per mažai kažką pakeisti, tačiau tai tik vienas iš daugelio pavyzdžių, jog priimant esminius sprendimus kiekvieno europarlamentaro žodis gali būti lemiamas. Todėl nėra vis vien, kas atstovaus Lietuvos rinkėjams Europos Parlamente.

„Niekto gero dėl Lietuvos jie ten nedaro“ – kitas paplitęs priekaištas. Tiesa, konkrečiai šaliai skirtų balsavimų ar klausimų Europos Parlamente be atvangos nevyksta, tačiau kartas nuo karto pasitaiko ir tokių. Šioje kadencijoje europarlamentarai aktyviai palaikė Lietuvą, valstybei susidūrus su migracijos krize pasienyje su Baltarusija, Kinijai vykdant neskelbtas ekonominio spaudimo priemones dėl Vilniuje atidarytos Taivano atstovybės ar Rusijai nutarus persekioti Sausio 13-osios bylos teisėjus ir prokurorus. Po krizės Lietuvos pasienyje į naujausią migracijos paketą įtraukta sąlyga, kai kitos šalys pasitelkia migrantus padėčiai kaimynystėje destabilizuoti.

Europos Parlamentas nuolat pasisako už didesnį ES biudžetą ir kasmetinėse derybose su ES valstybėmis siekia jį padidinti. Tai tiesiogiai naudinga Lietuvai, kuri iš ES išdo vis dar gauna gerokai daugiau, nei į jį sumoka. Parlamentas taip pat nuosekliai palaiko kaip įmanoma didesnę paramą Ukrainai ir glaudesnę politinį bendradarbiavimą, Europos sveikatos sąjungą, kurioje ES pacientai turėtų galimybę naudotis

sveikatos paslaugomis kitose šalyse ar platesnes vartotojų teises įsigyjant prekes ar gaunant paslaugas.

Žinoma, pirmiausia Europos Parlamentas sprendžia ir balsuoja dėl teisės aktų, kurie yra svarbūs visai Europos Sąjungai, o ne vienai ar kelioms paskiroms valstybėms. Dažnai jis reglamentuoja klausimus, kuriuos pavieniui tvarkyti sudėtinga. Pavyzdžiui, kovo mėnesį Europos Parlamentas patvirtino pirmąsias pasaulyje dirbtinio intelekto taisykles – šios technologijos bus grupuojamos į kategorijas pagal rizikos laipsnį, pavojingiausios – ribojamos, taip užtikrinant žmogaus teises. Šią kadenciją EP priėmė ir didžiausias interneto platformas reguliuojančias taisykles skaitmeninėms paslaugoms, žiniasklaidos nepriklausomumą užtikrinantį žiniasklaidos laisvės aktą, patvirtino vieningus principus, pagal kuriuos ES valstybės nustatys minimalų atlyginimą darbuotojams.

Greta skubių reakcijų į COVID-19, Ukrainos ir nuo agresijos pradžios kilusią energetikos krizę, reikšmingą šios kadencijos darbotvarkės dalį sudarė Žaliojo kurso teisėkūra, kuria siekiama, kad Europa iki 2050-ųjų taptų pirmuoju klimatui neutraliu žemynu pasaulyje. Ne tik buvo priimti taršos apribojimai transporto, pramonės, pastatų, miškų srityse, bet ir padėtas pagrindas Europai pereiti prie švaresnių technologijų, užsitikrinant tam reikalingas kritines žaliavas ar būtinus komponentus, pavyzdžiui, skatinant lustų gamybą.

Būsimoje kadencijoje ES institucijos privalės ne tik toliau visokeriopa remti Ukrainą, tačiau ir pasiręsti šios bei kitų regiono šalių stojimui į Bendriją. Tam bus būtinos institucinės pertvarkos, kai kurių ES politikų, pavyzdžiui, žemės ūkio ar sanglaudos,

peržiūra. 2027 m. baigsis dabartinis susitarimas dėl daugiametio ES biudžeto, o derybos ir kompromisas dėl naujojo izdo nubrėš Sąjungos ateitį beveik dešimtmečiui. Visuose šiuose procesuose aktyviai dalyvaus europarlamentarai.

Demokratija nėra duotybė ir dar visai neseniai daugelis europiečių, tarp jų ir lietuviai, tik svajoto apie galimybę reikšti savo nuomonę bei balsuoti laisvuose rinkimuose. Demokratinį santvarkų pasaulyje vis mažėjant, puoselėjime tai, ką turime, ir balsuokime Europos Parlamento rinkimuose birželio 9 d. Savo balsą galima atiduoti bet kurioje rinkimų apylinkėje Lietuvoje.

BALSUOK.
KAD KITI NENUSPRĘSTŲ
UŽ TAVE.

EUROPOS PARLAMENTO RINKIMAI
2024 M. BIRŽELIO 9 D.

#BALSUOK

EUROPOS PARLAMENTO RINKIMAI.EU

Užsakytas turinys

SVEIKATA

DIA
KLINIKA

Lietuvoje yra paplitusios erkės dar žinomos kaip šuninė, ganyklinė, miškinė. Šios erkės dažnai būna užsikrėtusios dviejų pagrindinių erkių platinamų ligų sukėlėjais: erkinio encefalito virusu ir bakterija *Borrelia burgdorferi*.

Erkinis encefalitas

Erkinio encefalito virusas į žmogaus organizmą gali patekti įsisiurbus erkei ar vartojant nepasterizuotus erkinio encefalitu užkrėstų gyvūnų (pvz.: ožkų) pieno produktus ir sukelti erkinio encefalito ligą.

Dažniausiai erkiniam encefalitui būdinga dviejų fazių ligos eiga:

Pirmoji fazė. Šios fazės metu virusas patenka į organizmą ir sukelia bendrinį organizmo imuninį atsaką, kuriam būdingi nespecifiniai simptomai, tokie kaip nuovargis, karščiavimas, galvos skausmas, raumenų skausmas ar pykinimas.

Radote įsisiurbusią erkę? Išsitirkite!

Antroji fazė. Šios fazės metu virusas pažeidžia nervų sistemą, gali išsivystyti meningitas (smegenų dangalo uždegimas), encefalitas (smegenų uždegimas) ir ilgai žmogų gali ištikti paralyžius).

Laimo liga

Borrelia burgdorferi sukelia Laimo ligą (borelioze). Ši bakterija perduodama žmogui erkės įkandimo metu. Laimo ligos inkubacinis periodas yra 3-30 d. Vienas pagrindinių ankstyvųjų Laimo ligos simptomų yra tipinis pabėrimas, atsirandantis erkės įkandimo vietoje, tačiau nustatyta ligos atveju, kai šis pabėrimas neatsiranda ant žmogaus kūno.

Jei Laimo liga laiku nenustatoma ir negydoma, ji gali išsivystyti į ankstyvą bei vėlyvą išplitusią Laimo ligą, kuriai būdingi įvairūs simptomai: karščiavimas, galvos skausmas, raumenų ir sąnarių skausmai, nuovargis. Taip pat gali pasireikšti viso kūno bėrimai („klajojanti raudonė“), neurologiniai simptomai bei su širdies veikla susijusios problemos.

Vėlyvajai išplitusiai Laimo ligai būdingi pažengę simptomai: sąnarių skausmas ir tinimas, neurologinės komplikacijos.

Užsikrėtus bet kuria iš paminėtų ligų labai svarbu laiku jas diagnozuoti ir paskirti gydymą. Laiku atliktas tyrimas gali laimėti net gyvybę.

Laboratorijoje atliekami erkinio pernešamų ligų tyrimai iš kraujo arba iš pačios erkės.

Tyrimus atlikite naujai Marijampolėje duris atvėrusioje laboratorinių tyrimų klinikoje „DIA klinika“, kurioje atliekama daugiau nei 300 tyrimų.

Tyrimų paėmimo laikas: darbo dienomis 7.30-11 val.

Užsakytas turinys

DIA KLINIKA
PLATI LABORATORINIŲ TYRIMŲ PALETĖ
Atliekame net 300 skirtingų tyrimų

+370 618 77017
tyrimai@diaklinika.lt

J. Jablonskio g. 2A-37, Marijampolė
Iėjimas iš kiemo pusės

LABORATORINIŲ TYRIMŲ ATLIKIMAS SYNLAB

Birželio 8 d.

šeštadienį

Marijampolės Marijonų sode

11-21

val.

Renginio metu bus renkamos lėšos karo išsekintai Ukrainai

Paramos Ukrainai koncertas

Mėlyna geltona mūsų širdyse

Renginio programa

Mėlyna Geltona mūsų širdyse

KIREILIO
KLINIKA**UROLOGAS**Prof. habil. dr.
D. Skaudickas**Birželio 11 d.**

Žemaitės g. 14, Marijampolė

0658 58 633

www.kireilioklinika.lt

PREKIAUJA SUKAPOTOMIS MALKOMIS!

- Alksnis – 50 Eur. už erdm.
- Beržas – 55 Eur. už erdm.
- Ažuolas – 65 Eur. už erdm.
- Uosis, skroblas – 70 Eur. už erdm.
- Mišrios – 53 Eur. už erdm.

Suvalkiujoje pristato nemokamai! Tel. +370 675 16005

SIENŲ ŠILTINIMAS
į oro tarpus

Tel. 8 696 42 020

UAB VIDARA ieško
PLATAUS PROFILIO
STATYBININKŲ

Atlyginimas 800 – 1200 eur į rankas.

Dėl darbo kreiptis adresu:
Gedimino g. 3a Marijampolė
Tel. nr. 8 685 67606**BIURO**
SPEKTRAS

- Biuro prekės
- Mokyklinės prekės
- Dailės prekės

GEDIMINO G. 9, MARIJAMPOLĖ

+370 624 53097

PREKYBA.BIUROSPEKTRAS@GMAIL.COM

Marijampolės
TelevizijaInternetinis
portalasMiesto
laikraštis**MIESTO**
Laikraštis**Platinimo vietos**

Marijampolės autobusų stotis (Stoties g. 2B)	Marijampolės savivaldybės administracija (J. Basanavičiaus a. 1)
Marijampolės ligoninė (Palangos g. 1)	Marijampolės TV biuras (Gedimino g. 11)
Marijampolės P. Kriaučiūno viešoji biblioteka (Vytauto g. 22)	Marijampolės apylinkės teismas (Kauno g. 8)
Marijampolės P. Kriaučiūno viešosios bibliotekos Draugystės padalinys (Draugystės g. 5)	Universalinė parduotuvė „Gulbė“ (J. Basanavičiaus a. 10)
Marijampolės Trečiojo amžiaus universitetas (Vytauto g. 47-106)	„Statybos ir ūkio prekės“ (Klaipėdos g. 1A)
Maisto prekių parduotuvė (Mokolų g. 59)	Sporto klubas „Spartakas“ (Vytauto g. 48, Marijampolė)
„Gubojos vaistinė“ (R. Juknevičiaus g. 72)	Rezidencija „Grįžulo ratai“ (Naujoji g. 10, Kantališkių k.)
„Miesto laikraštis“ gali skaityti ir kaimiškų vietovių gyventojai. Papildomos platinimo vietos:	
Baraginė – parduotuvė (Baraginės g. 2, Baraginės k.)	Igliškėliai – parduotuvė „Aibė“ (Tvenkinio g. 2, Igliškėliai)
Sasnava – parduotuvė „Aibė“ (Sūduvos g. 46C, Sasnava)	Patašinės kaimo biblioteka (Nausupės skg. 4, Patašinės k.)
Netičkampis – parduotuvė „Aibė“ (Šešupės g. 1, Netičkampio k.)	

SPINDULIO
kinas**Birželio**
7-13 dienomis**Didžiojoje salėje:**„Garfildas“ Dubliuota lietuviškai
7, 10-13 d. 15 val.

8, 9 d. 12.30 val., 15 val.

„Stebuklų knyga“

7 d. 17.30 val.

„Kauliuko metimas“

8 d. 17.30 val.

„Pašėlę vyrukai: viskas arba nieko“

7 d. 20 val.

8 d. 19.30 val.

9-12 d. 17.30 val.

„Stebėtojai“

7 d. 22.30 val.

8 d. 22 val.

9-12 d. 20 val.

13 d. 20.30 val.

Fortepijoninės muzikos maratono „Juodais Baltais“ tiesioginė transliacija „Spindulio“

LED lauko ekrane iš Lukiškių aikštės.

7 d. Nuo 21 val. iki 1 val.

Renginys NEMOKAMAS.

Išankstinis seansas:

„Išvirkščias pasaulis 2“ Dubliuota lietuviškai

13 d. 18 val.

Mažojoje salėje:

„Drakonų sergėtoja“ Dubliuota lietuviškai

8, 9 d. 13.15 val.

„Žiogas ir Antuanetė“ [garsinta lietuviškai

7-13 d. 15.15 val.

„Rašytojas“

7 d. 17.15 val.

„Mėnesinės“

8 d. 17.15 val.

„Kauliuko metimas“

7 d. 19.15 val.

9-13 d. 17.15 val.

„Stebuklų knyga“

8-13 d. 19.15 val.

„Furioza: pašėlusio Makso saga“

7, 8 d. 21.15 val.

